eğiten kitap

15/05/2024

İLGİLİ MAKAMA

Sayın: Dr. Serdal DENİZ

Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin SOSYAL ÖYKÜLER kitabı 2024 yılı içinde yayınevimiz tarafından yayınlanması planlanmaktadır.

Uzmanlık alanınızla ilgili olduğunu düşündüğümüz için; kitabımızın yazarlığını yapmanızı rica ediyoruz.

Değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarız.

EĞİTEN YAYIN GRUBU a.

Genel Yayın Koordinatörü

Özgür DOĞAN

Eğiten Kitap Yay. Org. Ltd. Şti.
Kızılbey V.D.: 493 061 90 72

Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin

SOSYAL ÖYKÜLER

Mustafa KARADUMAN - Mehmet Soner ODUNCU - Serdal DENİZ

Özel gereksinimli çocuklar için hazırlanan bu kitap içerisindeki sosyal öyküler, toplumsal uyum becerileri, öz bakım ve temizlik becerileri, duygular ve sosyal durumlar ile uygun olmayan davranışların önlenmesi gibi farklı alanlara ilişkin birçok öyküden oluşmaktadır. Kitabın özel gereksinimli çocuklara yönelik birçok farklı sosyal öyküler içermesi nedeniyle; aileler, öğrenciler ve öğretmenler için yararlı olacağını ümit ediyoruz.

ISBN 978-625-5974-05-1

9 786255 974051

Zübeyde Hn. Mah. Süzgün Sokak No: 7 İskitler - Altındağ • Ankara
T: 0312 433 08 93 (pbx) • F: 0312 433 07 92
egitenkitapl@gmail.com
www.egitenkitap.com

Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin SOSYAL ÖYKÜLER

Mustafa KARADUMAN - Mehmet Soner ODUNCU - Serdal DENİZ

Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin

SOSYAL ÖYKÜLER

Mustafa KARADUMAN - Mehmet Soner ODUNCU - Serdal DENİZ

eğiten kitap

Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin

SOSYAL ÖYKÜLER

Mustafa KARADUMAN - Mehmet Soner ODUNCU - Serdal DENİZ

Ankara, 2024

Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin

SOSYAL ÖYKÜLER

Mustafa KARADUMAN - Mehmet Soner ODUNCU - Serdal DENİZ

ISBN
978-625-5974-05-1

© Copyright 2024, **Eğiten Kitap Yayıncılık Org. Tic. Ltd. Şti.**
Bu kitabın basım, yayın, satış hakları Eğiten Kitap Yayın Organizasyon Ltd. Şti.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri fotokopi yoluyla, mekanik, elektronik, manyetik ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Kitabın içeriğinden yazarları sorumludur.

Genel Yayın Koordinatörü,	Özgür DOĞAN
Genel Yayın Yönetmeni,	Aydın Tekin
Grafik Tasarım,	Eğiten Kitap Dizgi Birimi
Baskı,	Eğiten Matbaacılık
Ankara,	2024
Yayınevi Sertifika No,	47083
Matbaa Sertifika No,	47083

EĞİTEN KİTAP
Zübeyde Hn. Mah. Süzgün Sokak No: 7 İskitler- Altındağ • ANKARA
T: 0312 433 08 93 (pbx) • F: 0312 433 07 92
www.egitenkitap.com • egitenkitap@gmail.com
https://www.facebook.com/Egiten

ÖNSÖZ

Dünyanın bir çok ülkesinde özel gereksinimli çocuklara verilen özel eğitim hizmetlerinin yaygınlaşması ile birlikte son yıllarda bu hizmetlerde, daha kaliteli yaklaşımlar ve yöntemlerin arayışı içerisine girildiği görülmektedir. Araştırmacılar, eğitimciler ve ailelerin özel gereksinimli çocukların eğitim öğretimleri için bir çok strateji, yöntem ve teknikleri uyguladıkları bilinmektedir. Dolayısıyla bu durum kanıt temelli uygulaların belirlenmesine ve yaygınlaşamasına neden olmuştur. Böylelikle kanıt temelli uygulamalar özel eğitim alanında da güncel ve önemli bir konu haline gelmiştir. Eğitim bilimlerinin bir çok alanında olduğu gibi özel eğitim alanında da özel gereksinimleri olan çocukların eğitim öğretimlerinde kanıt temelli uygulamalar belirlenmeye başlamıştır. Günümüzde özel eğitimde kullanılan kanıt temelli uygulamalardan biri de sosyal öykülerdir.

Özel gereksinimli çocuklar için hazırlanan bu kitap içerisindeki sosyal öyküler, toplumsal uyum becerileri, öz bakım ve temizlik becerileri, duygular ve sosyal durumlar ile uygun olmayan davranışların önlenmesi gibi farklı alanlara ilişkin birçok öyküden oluşmaktadır. Kitabın özel gereksinimli çocuklara yönelik birçok farklı sosyal öyküler içermesi nedeniyle; aileler, öğrenciler ve öğretmenler için yararlı olacağını ümit ediyoruz.

Kitabın yazım ve yayın sürecinde her zaman desteğini aldığımız Eğiten Kitap Genel Yayın Koordinatörü Özgür DOĞAN'a ve tüm yayınevi çalışanlarına da ayrıca teşekkürlerimizi sunarız.

Mustafa KARADUMAN
Mehmet Soner ODUNCU
Serdal DENİZ
Kasım 2024

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ
Özel Gereksinimli Öğrenciler, Kanıt Temelli Uygulamalar, Sosyal Öykü
Sosyal Öykülerin Önemi, Sosyal Öykülerin Öğretimi, Sosyal Öyküler

1.DİŞLERİNİZİ DÜZENLİ FIRÇALIYOR MUSUNUZ? 1
2.OYUNCAKLARIMI PAYLAŞIYORUM 5
3.YATAĞIMI TOPLUYORUM 9
4.YARDIM İSTİYORUM 11
5.DERSİMİ DİNLİYORUM 13
6.ETKİNLİĞİ TAMAMLIYORUM 15
7.YATAĞIMI HAZIRLIYORUM 17
8.OYUNCAKLARIMI TOPLUYORUM 19
9.HAYVANLARI SEVİYORUM 20
10.ALIŞVERİŞ YAPIYORUM 22
11.SINIFA GİRERKEN KAPIYI ÇALIYORUM 25
12.ETKİNLİĞİ TAMAMLIYORUM 27
13.ÖDEVLERİMİ ZAMANINDA YAPIYORUM 29
14.KİTAP OKUYORUM 31
15.TRAFİK KURALLARINA UYUYORUM 33
16.SERVİSE DİKKAT EDİYORUM 35
17.SELAMLAŞIYORUM 38
18ARKADAŞLARIMLA TANIŞIYORUM 40
19.TEŞEKKÜR EDİYORUM 43
20.ÖZÜR DİLİYORUM 45
21.VEDALAŞIYORUM 47
22.YERE ÇÖP ATMAMALIYIM 49
23.EŞYALARI İZİNSİZ KULLANMAMALIYIM 51
24.YÜKSEK SESLE KONUŞMAMALIYIM 53
25.YEMEKTEN ÖNCE VE SONRA ELLERİMİ YIKIYORUM 55
26.YÜZÜMÜ YIKAMALI VE KURUTMALIYIM 58
27.BANYO YAPIYORUM 60
28.TIRNAK BAKIMI YAPIYORUM 62
29.KIYAFETLERİMİ TEMİZ KULLANIYORUM 64
30.SIRAMI BEKLİYORUM 66
31.İZİN İSTİYORUM 68
32.YARDIM EDİYORUM 70
33.UYKU SAATİNE DİKKAT EDİYORUM 72
34.EKRAN BAĞIMLILIĞINDAN UZAK DURUYORUM 74
35.ARKADAŞIM HASTA OLDUĞU İÇİN ÜZGÜNÜM 76
36.DOĞUM GÜNÜM OLDUĞU İÇİN HEYECANLIYIM 78
37.YENİ BİR YER GÖRECEĞİM İÇİN HEYECANLIYIM 80

Giriş

Çocuklar ve gençlerin bir çoğu bir noktada öğrenme güçlükleri yaşayabilirler. Bu genel olarak karşılaşılabilen bir durumdur. Fakat çoğu çocuk ve gençler için bu güçlükler geçicidir. Kendilerine aile ve okuldan gelen destek sayesinde kısa sürede bu durumun üstesinden gelebilmektedirler. Bazı çocuklarda da gerekli ve yeterli destek almalarına rağmen öğrenme güçlüklerinin devam ettiğini görmekteyiz. Araştırmacıların, eğitimcilerin ve ailelerin bu öğrenme güçlüklerinin giderilmesi için yoğun araştırma ve çabalar harcadıkları bilinmektedir. Bu kitaptaki sosyal öykülerde, öğrenme güçlükleri yaşayan özel gereksinimli çocuklara faydalı olması amacıyla hazırlanmıştır.

Özel Gereksinimli Çocuklar

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'ne (2018) göre 'Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler: Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren birey' olarak tanımlanmaktadır. Bu çocuklara sunulan eğitim ise, 'Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmiş eğitim programları ve özel olarak yetiştirilmiş personel ile uygun ortamlarda sürdürülen eğitim' özel eğitim şeklinde tanımlanmıştır. Özel gereksinimli öğrenciler denildiğinde, Zihin Yetersizliği, Otizm Spektrum Bozukluğu, Özel Öğrenme Güçlüğü, Çoklu yetersizlikler, Görme ve İşitme Yetersizlikleri gibi yetersizlik türleri akla gelmektedir.

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim-öğretimlerinde bir çok kanıt temelli uygulamalar kullanıldığı bilinmektedir. Bu uygulamalardan bir tanesi de sosyal öykülerdir. Kitabımızın ilerleyen bölümlerinde sosyal öykü ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Sosyal Öykü

Sosyal öyküler, eğitim alanında önemi giderek artan bir konudur. Görsel ve sözel ipuçları aracılığıyla çocukların sosyal becerilerini geliştirmesi yönünde tartışılmaz bir önemi olduğu bilinmektedir. Sosyal öyküler bütün çocuklarda kullanılabildiği gibi genellikle otizm, öğrenme güçlükleri, gelişimsel gerilikleri ve zihinsel yetersizlikleri de olan özel gereksinimli çocuklara bilgi iletmeye yardımcı olan bir öğrenme aracı olarak kullanıldığı da belirtilmektedir. Alan yazında, sosyal öyküler Carol Gray tarafından otizmden etkilenmiş çocukların sosyal durumları daha iyi anlamaları için geliştirilmiş kısa ve bireyselleştirilmiş öyküler olarak tanımlanmaktadır (Ataş, Özsandikci, Olçay ve Saral, 2022; Gray, 2004; Gray and Garand, 1993; Moudry Quilty, 2007; Olçay-Gül, ve Tekin-İftar, 2012; Özdemir, 2007; Raver ve diğerleri, 2013; Reynhout ve Carter, 2007; Reynhout ve Carter, 2011; Zhou ve diğerleri, 2024;). Temel anlamda, sosyal öyküler, çocukların dünyayı daha iyi anlamasına ya da içinde yol almasına yardımcı olmayı amaçlayan gerçekçi resimler ve metinler içeren kısa birer öykülerdir.

Sosyal Öykülerin Önemi

Sosyal öyküler sosyal durumları, kavramları veya davranışları yönetilebilir adımlara bölen kısa, betimleyici anlatılardır. Sosyal öykülerin; akademik beceriler, sosyal durumlar, özbakım ve uyum becerileri ile saldırgan ya da takıntılı davranışlar gibi problem davranışların üstesinden gelebilmek gibi farklı konularda kullanılabileceği belirtilmektedir (Ataş ve diğerleri, 2022; Barry ve Burlew, 2004; Delano ve Snell, 2006; Gray, 2004; Gray and Garand, 1993; Moudry Quilty, 2007; Olçay-Gül, ve Tekin-İftar, 2012; Özdemir, 2007; Raver ve diğerleri, 2013; Reynhout ve Carter, 2007). Genellikle, çocukların bakış açısından yazılırlar ve verilen bir metinde ne beklenmesi gerektiğini ayrıca uygun şekilde nasıl yanıt verileceğini açıklamak için basit bir dil ile görseller kullanılmaktadır. Sosyal öykülerin, bir çocuğun kişisel ihtiyaçlarından, ilgi alanlarına ve öğrenme stiline kadar uyarlanabileceği ve dolayısıyla oldukça etkili ve uyarlanabilir bir araç olabileceği bilinmektedir.

DİŞLERİNİZİ DÜZENLİ FIRÇALIYOR MUSUNUZ

Bir gün sınıfta öğretmenimiz diş fırçalama konusundaki düşüncelerimizi merak etti. Dişlerimizi düzenli fırçalıyor musunuz? diye sordu.

Serdal DENİZ

İlk ve orta öğrenimini Konya/Ereğli'de tamamladı. Karadeniz Teknik Üniversitesi Özel Eğitim Bölümünde 2003 yılında Lisans, Yüksek Lisansını 2008 yılında Selçuk Üniversitesi Özel Eğitim Bölümünde ve 2019 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Özel Eğitim Bölümünde Doktora Eğitimini tamamladı. Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezleri, ZİÇEV Konya Şubesi ve Milli Eğitim Bakanlığında Özel Eğitim Öğretmeni olarak görev yaptı. 2010-2011 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Özel Eğitim Bölünde, 2011-2021 yılları arasında Selçuk Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi Özel Eğitim Bölümünde Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. Yazar, Kayseri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümünde Dr. Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır.

eğiten kitap

31/12/2024

İlgili Makama

Eğiten Kitap Yayıncılık Org. Ltd. Şti., 2010 yılında Ankara'da kurulmuştur. 15 yıldır ulusal / uluslararası düzeyde faaliyet yürütmekte olup, Türkçe dışındaki dillerde yayınlar yapmış ve yapmakta olan "Tanınmış Uluslararası Yayınevi" kategorisinde yer alıp, 4000'nün üzerinde akademik, bilimsel ve çeviri kitaplar yayınlamaktadır, çalışma alanları ile ilgili uluslararası kongreler, konferanslar ve çalıştaylar düzenlemektedir.

Yayımladığı kitaplar Yüksek Öğretim Kurulu tarafından tanınan, yüksek öğretim kurumlarının kataloglarında taranmakta olup, dünyanın en büyük çevrim içi kataloğu olan Worldcat.org tarafından indekslenmektedir.

Eğiten Kitap Yayıncılık tarafından yayımlanan kitaplar; Princeton Üniversitesi, Columbia Üniversitesi, Harvard Üniversitesi, Oxford Üniversitesi, Halle Wittenberg Üniversitesi, Toronto Üniversitesi, Britanya Üniversitesi, Stanford Üniversitesi, Kaliforniya Üniversitesi, Duke Üniversitesi, Chicago Üniversitesi başta olmak üzere, Dünyanın önde gelen üniversite kütüphanelerinde taranmaktadır.

Ayrıca; Sage Publication, Pearson, John Wiley & Sons, Oxford University Press, Guilford Press, Thomson Brooks gibi tüm Dünya'da saygınlığı olan yayınevlerinin kitaplarını alan uzmanları tarafından Türkçe'ye çevirilerini sağlamıştır. Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Geniş bilgi için; http://www www.egitenkitap.com sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Eğiten Yayın Grubu a.

Genel Yayın Koordinatörü

Özgür DOĞAN

Zübeyde Hn. Mah. Süzgün Sokak 7-A / İskitler – Altındağ /Ankara - T: 0312 433 08 93 – 0533 230 82 90
www.egitenkitap.com - egitenkitap@gmail.com